

ITINERARI FORMATIU MEDICINA FAMILIAR I COMUNITÀRIA

CAPSBE

**Unitat Docent Multiprofessional d'Atenció
Familiar i Comunitària Clínic-Maternitat**

OCUMENT	DC-05/1	
REDACTAT	REVISAT	APROVAT
Marta Navarro Cap d'Estudis Sira Casablanças- Tutora Núria López – Tutora Minerva Mas- Tutora Glòria Ballart- Secretaria	Membres de la Comissió de Docència	COMISSIÓ DE DOCÈNCIA
Periodicitat de revisió de l'itinerari formatiu	anual	

HISTÒRIC DEL DOCUMENT:					
Nº Versió	Data aprov.	Nº revisió	Data nova revisió	Canvi de versió? Si/no	Propera data de revisió
1					anual

INDEX

1.- PRESENTACIÓ	4
a) Consorci Atenció Primària de Salut Barcelona Esquerra.....	4
b) Centres Docents i Dispositius Associats	5
2. OBJECTIUS GENERALS I COMPETÈNCIES PROFESSIONALS ADQUIRIR.....	6
3. ITINERARI FORMATIU I CRONOGRAMA DE ROTACIONS	8
4. OBJECTIUS I COMPETÈNCIES DE CADA ROTACIÓ	10
5. GUÀRDIES	21
6. CURSOS.....	22
6.1.- Esquema dels cursos del Pla de Formació	22
7. SESSIONS	23
7.1.- Sessions Generals de Residents a l' Hospital	23
7.2.- Sessions per Residents Específiques de MFiC R1-R2	23
7.3.- Sessions per Residents als CAP's.....	23
8. SISTEMA D' AVALUACIÓ	24
8.1- Avaluació SUMATIVA i FORMATIVA del resident.....	24
8.1.1 Llibre del Resident (LEF)	24
8.1.2 Avaluacions que ha de realitzar el responsable de la rotació	26
8.1.3 Avaluacions que ha de realitzar el tutor d'Atenció Primària (AP)	26
8.2 Valoracions que ha de realitzar el resident.....	26
9. CERCADORS BIBLIOGRÀFICS.....	27
10. RECERCA	27
10.1 Activitats de recerca.....	27
10.2 Beca fi de residència.....	28
10.3 Programa de Doctorat i Tesis doctorals	29
10.4 . Normativa de Recerca	29

1.- PRESENTACIÓ

a) Consorci Atenció Primària de Salut Barcelona Esquerra

La Unitat Docent Clínic-Maternitat es va formar l'any 1997 i els primers residents es van incorporar el mes de juny de 1998.

L'any 2010 la Unitat Docent de Medicina Familiar i Comunitària Clínic-Maternitat es va transformar en una Unitat Docent Multiprofessional d'Atenció Familiar i Comunitària incorporant l'especialitat d'Infermeria Familiar i Comunitària. Es va crear la Subcomissió d'Infermeria que coordina la formació dels residents d'aquesta especialitat.

Des de Maig de 2011 residents d'infermeria i medicina d'atenció familiar i comunitària conviuen en els nostres centres i col·laboren en l'enriquiment de tots els professionals.

La Unitat Docent està constituïda per tres Centres d'Assistència Primària (CAP): CAP Casanova, CAP Comte Borrell i CAP Les Corts que constitueixen el Consorci d'Atenció Primària de Salut de Barcelona Esquerra -CAPSBE, i l'Hospital Clínic de Barcelona com a Centre Hospitalari Docent.

L'estructura i funcionament de la UD Clínic-Maternitat segueix les normes del programa formatiu de la Comissió Nacional de l'Especialitat.

El POE té en compte els valors nuclears de la MFiC, mitjançant el desenvolupament de l'atenció integral i centrada en la persona, la família i la comunitat, amb la integració de tecnologies en Atenció Primària (ecografia, salut digital, historia digital de salut, intel·ligència artificial, *big data*, etc.).

b) Centres Docents i Dispositius Associats

CENTRES ATENCIÓ PRIMÀRIA	
CAP Casanova	C/Rosselló, 161 planta 0 i planta 1 08036 Barcelona
CAP Comte Borrell	C/ Comte Borrell, 305 08029 Barcelona
CAP Les Corts	C/ Mejía Lequerica, s/n 08028 Barcelona
DISPOSITIU HOSPITALARI PRINCIPAL	
Hospital Clínic	Seu Villarroel: C/ Villarroel, 170-08015 Barcelona
	Seu Maternitat: C/ Sabino d'Arana, 1-08028 Barcelona
	Seu Plató: C/ de Plató, 21 08006 Barcelona
ALTRES DISPOSITIUS DOCENTS	
Hospital Sant Joan de Déu	Passeig de Sant Joan de Déu, 2 08950 Esplugues de Llobregat
Programa d'Atenció Domiciliària i Equips de Suport (PADES)	MUTUAM: C/ Diputació, 337-08009 Barcelona
Centres Rurals de la Unitat Docent	Consultori Aguilar de Segarra/Rajadell/Fonollosa/Fals i Canet de Fals
	Consultori de Castellgalí
	Consultori de Bagà
	Consultori de Vallbona d'Anoia
	Consultori de Gurb
	Consultori d'Olost de Lluçanès
Consultori de Seva	
Institut Català d'Avaluacions Mèdiques de Catalunya (ICAM)	Parc Sanitari Pere Virgili - Edifici Puigmal . Av. de Vallcarca, 169-205
(ASSIR) Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva Barcelona Esquerra (CAP Manso /CAP Numància)	C/ Manso, 19 – 08015 Barcelona
	C/ Numància, 23 – 08029 Barcelona
Centre d'Atenció Pediàtrica Integrada Barcelona Esquerra (CAPIBE)	C/Numància, 7-11 – 08029 Barcelona
Centre d' Urgències Atenció Primària - CUAP Manso	C/Manso, 19 – 08015 Barcelona
Centre de Salut Mental Les Corts	C/de Numància, 95-99, local 2, 08029 Barcelona
Sistema de Emergències Mèdiques (SEM)	C/Pablo Iglesias, 101-115-08908 L'Hospitalet de Llobregat
Agència de Salut Pública de Barcelona	PI/ Lesseps 1-08023 Barcelona

2. OBJECTIUS GENERALS I COMPETÈNCIES PROFESSIONALS ADQUIRIR

Definició de l'especialitat

Des de la creació de l'especialitat de Medicina Familiar i Comunitària en el nostre país, l'any 1978, fins ara, han estat milers els Metges de Família que han contribuït, mitjançant el desenvolupament i aplicació de les competències pròpies de la nostra especialitat, a la gestió de les necessitats en salut de la població espanyola. Fruit d'aquesta contribució s'ha pogut anar dibuixant de manera completa el nostre perfil professional, perfil que es recull i defineix en el programa de l'especialitat.

L'Entorn docent central de la Medicina Familiar i comunitària és el centre de Salut.

El programa determina tant les competències transversals o genèriques com les específiques de l'especialitat de MFIC i formula els sistemes d'avaluació per evidenciar l'adquisició de competències en els diferents dominis.

- Competències transversals:

Domini 1. Compromís amb els principis i valors de les especialitats en Ciències de la Salut

Domini 2. Principis de Bioètica

Domini 3. Principis legals aplicables a l'exercici de les especialitats en Ciències de la Salut

Domini 4. Comunicació Clínica

Domini 5. Treball en equip

Domini 6. Habilitats clíniques generals aplicables a l'exercici de les especialitats en Ciències de la Salut

Domini 7. Maneig de medicaments i altres recursos terapèutics

Domini 8. Equitat i determinants socials de la salut.

Domini 9. Promoció de la salut i prevenció

Domini 10. Salut digital

Domini 11. Recerca i innovació

Domini 12. Docència i formació

Domini 13. Gestió clínica i de la qualitat

- Competències específiques:

Domini 1. Competències clíniques per a l'atenció a les persones en el seu context aplicant el Mètode Clínic Centrat en la Persona. Atenció individual (33 competències)

Domini 2. Competències clíniques per a l'atenció a les persones en el seu context. Grups poblacionals i amb factors de risc en la població assignada (17 competències)

Domini 3. Competències clíniques per a l'atenció a la família (4 competències)

Domini 4. Competències en gestió clínica poblacional, Atenció Primària orientada a la comunitat (APOC) y promoció de la salut basada en actius (7 competències)

Domini 5. Competències en recerca, innovació, formació i docència (8 competències)

3. ITINERARI FORMATIU I CRONOGRAMA DE ROTACIONS

L' especialitat de Medicina Familiar i Comunitària te una durada de 4 anys (44 mesos).
El 70% del temps de rotació es farà a l'atenció primària.

ITINERARI FORMATIU MEDICINA FAMILIAR I COMUNITÀRIA

R1	Atenció Primària - 6 mesos Medicina Interna - 1 mes Cardiologia - 1 mes Urgències - 1 mes Geriatría - 1 mes HDOM - 1 mes
R2	Atenció Primària - 2 mesos Salut mental - 2 mesos Digestiu - 1 mes Pneumologia - 1 mes Neurologia - 1 mes Endocrinologia - 1 mes Dermatologia - 1 mes Locomotor - 1 mes Optativa - 1 mes
R3	Atenció Primària - 2 mesos Rural - 2 mesos Optatives - 2 mesos Ginecologia i Obstetrícia - 2 mesos Pediatría - 3 mesos
R4	Atenció Primària - 10 mesos PADES - 3 setmanes

 CAPSBE
Unitat Docent Multiprofessional d'Atenció
Familiar i Comunitària Clínic-Maternal

Any de Residència	Nom de la rotació	Durada de la rotació	Dispositiu on es realitza
R1	Atenció Primària	6 mesos	CAP
	Medicina Interna	2 mesos	Sala Medicina interna i HDOM
	Geriatría	1 mes	Sala i consultes externes (CE)
	Cardiologia	1 mes	Sala i centres de primària amb atenció especialitzada
	Urgències	1 mes	Urgències Hospital
R2	Atenció Primària	2 mesos	CAP
	Pneumologia	1 mes	Consultes externes i centres de primària amb atenció especialitzada
	Locomotor	1 mes	Consultes externes
	Endocrinologia	1 mes	Hospital de dia i centres de primària amb atenció especialitzada
	Neurologia	1 mes	Centres de primària amb atenció especialitzada i consultes externes
	Digestiu	1 mes	Centres de primària amb atenció especialitzada
	Dermatologia	1 mes	Centres de primària amb atenció especialitzada
	Salut Mental	2 mesos	CSMA Hospital Clinic, centres de primària amb atenció especialitzada
	Optativa	1 mes	
R3	Atenció Primària	2 mesos	CAP
	Medicina Rural	2 mesos	Dispositius Rurals
	Rotacions Optatives	2 mesos	
	Ginecologia Obstetrícia	2 mesos	ASSIR centres de primària amb atenció especialitzada i Consultes externes
	Pediatría	3 mesos	Urgències Hospital Sant Joan de Déu, Pediatría CAPSBE i CAPIBE
	ICAM	5 dies	Parc Sanitari Pere Virgili
R4	Atenció Primària	10 mesos	CAP
	PADES Barcelona	3 setmanes	PADES

- ❖ Les vacances es realitzaran al llarg de l'any, a qualsevol rotació, caldrà assistir com a mínim al 75% de la rotació.

CAP: Centre d'Atenció Primària

ASSIR: Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva de la Dona (AEP)

PADES: Programa d'atenció domiciliària Equips de Suport.

ICAM: Institut Català d'Avaluacions Mèdiques.

4. OBJECTIUS I COMPETÈNCIES DE CADA ROTACIÓ

Atenció Primària

Duració rotació:

R1	R2	R3	R4
6 mesos	2 mesos	2 mesos	10 mesos

Lloc realització:

R1: 6 mesos en el Centre d'Atenció Primària

R2: 2 mesos en el Centre d'Atenció Primària

R3: 2 mesos en el Centre d'Atenció Primària, 2 mesos Pediatria, 2 mesos Rural

R4: 10 mesos en el Centre d'Atenció Primària, 3 setmanes PADES

Organització al Centre de Salut:

R1: El primer any el resident rotarà amb el seu tutor i coneixerà la cartera de serveis d'atenció primària, i també rotarà pels diferents serveis que s'ofertan. Passarà consulta amb el tutor, es familiaritzarà amb la dinàmica de treball, l'organització del centre i la col·laboració amb la resta de l'equip fent abordatge multiprofessional.

R2: Durant el segon any es donaran a conèixer les activitats comunitàries del centre. Passarà consulta amb el tutor i anirà agafant un rol de més responsabilitat a la consulta, amb la combinació de tutorització indirecte i directe.

R3: Durant el tercer any es rotarà també amb els pediatres del centre de salut, es farà rotació a un centre rural i es passarà consulta al CAP. Es podran organitzar consultes monogràfiques de pacients amb la participació del tutor.

R4: Durant el quart any el resident rotarà al seu centre de primària. Completarà l'aprenentatge de camp a l'Atenció primària, participant a l'activitat clínica del centre i a totes aquelles activitats que es duguin a terme tutelades (recerca, qualitat, comunitària,...)

Rotarà a la Unitat de Residències de CAPSBE amb l'equip multiprofessional.

La formació en atenció orientada a la comunitat és transversal al llarg de la residència. Els centres d'Atenció Primària de la UD tenen un programa d'activitat comunitària on pot participar el resident implicant-se en l'avaluació i la planificació de les activitats.

Progressivament, anirà assumint en solitari la consulta 2-3 dies a la setmana, la resta de dies s'estructuraran a l'entorn de la consulta amb el seu tutor principal, consulta d'aguts, programada, domiciliària aguda i crònica, consulta monogràfica, urgent,...amb la col·laboració d'altres professionals i dispositius.

Es familiaritzarà amb l'ús de l'ecografia a l'atenció primària.

Es supervisarà l'assoliment de les àrees competencials definides pel programa de l'especialitat.

OBJECTIUS:

1. Realitzar una anamnesi i exploració física completa detallada i dirigida al quadre clínic que presenti el pacient.
2. Conèixer i tractar les patologies més prevalents en atenció primària
3. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut tant a consulta, a domicili com a la comunitat.
4. Saber indicar i interpretar les proves complementàries necessàries segons cada patologia
5. Indicar les mesures higiènica - dietètiques i farmacològiques oportunes, considerant els efectes secundaris i interaccions farmacològiques
6. Prevenció i promoció de la salut
7. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient

R1

Medicina Interna

Duració rotació: 2 mesos

Lloc realització: Sala Medicina Interna, HDOM

OBJECTIUS:

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica

Geriatría

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: Sala i Consultes externes

OBJECTIUS:

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica

Cardiologia

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: Sala i Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS:

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació

4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

Urgències:

Duració rotació:

R1	R2	R3	R4
1 mes + Guàrdies	Guàrdies	Guàrdies	Guàrdies

Lloc realització: Urgències Hospital Clínic i Centre d'Atenció Primària

Temps:

	HOSPITAL	PRIMARIA
R1	80%	20%
R2	60%	40%
R3	40%	60%
R4	20%	80%

OBJECTIUS:

Residents de primer any

- Saber mostrar-se empàtic, amable i cortès en la realització de la història clínica.
- Realitzar una anamnesi de manera entenedora, estructurada i completa, adequant l'obtenció d'informació del propi pacient, de el sistema informàtic, de familiars o d'altres professionals, en un temps adequat a el cas.
- Realitzar una exploració física apropiada a el motiu de consulta, adaptada a cada pacient, de forma sistemàtica i respectuosa i en un temps adequat a el cas.
- Realitzar correctament els informes clínics (història clínica, ingrés i alta).
- Respectar el dret a la intimitat del pacient i a la confidencialitat de les seves dades.
- Cooperar amb altres metges, infermeria i resta de personal sanitari de manera efectiva en l'atenció al pacient.
- Reconèixer i saber valorar els principals síndromes clíniques urgents i establir una orientació diagnòstica.

- Conèixer i aplicar correctament els protocols de tractament d'urgències.
- Adquirir criteri per a la indicació d'exploracions complementàries realitzades en l'àrea d'urgències i saber interpretar correctament els resultats: anàlisi, radiografies, electrocardiogrames.
- Conèixer els procediments diagnòstics i terapèutics més freqüents en la medicina d'urgències, i participar en la seva realització quan procedeixi: paracentesi exploradora i evacuadora, toracocentesis exploradora i evacuadora, punció lumbar, electrocardiograma, cardioversió elèctrica.
- Proporcionar la informació adequada al pacient i / o els seus familiars sobre el diagnòstic, possible evolució, exploracions complementàries requerides i tractament del procés que motiva la consulta.
- Conèixer els conceptes de limitació de l'esforç terapèutic i futilitat en l'atenció mèdica, i l'existència dels documents de consentiment informat, i les voluntats anticipades.
- Ser responsable de la puntualitat i d'assistència a totes les guàrdies assignades o, si no, d'assegurar la seva substitució.

Residents de segon any

- Saber identificar els pacients crítics i prioritzar-per gravetat.
- Conèixer el maneig inicial del pacient crític.
- Conèixer la indicació de la ventilació mecànica no invasiva, i participar en el seu maneig.
- Adquirir criteri per a la indicació d'exploracions complementàries realitzades fora de l'àrea d'urgències i saber interpretar correctament els resultats: ecografies, tomografies computeritzades.
- Saber realitzar els procediments diagnòstics i terapèutics més freqüents en la medicina d'urgències: paracentesi exploradora i evacuadora, toracocentesis exploradora i evacuadora, punció lumbar, electrocardiograma, cardioversió elèctrica.
- Saber prioritzar els diferents problemes en un mateix pacient quan hi hagi més d'un.
- Adquirir criteri per a la indicació d'interconsultes a altres especialitats i per les indicacions d'ingrés i d'alta.

- Conèixer els circuits d'atenció interna d'urgències (circuit d'agressions sexuals, unitat de dolor toràcic ...) i els dispositius d'ingrés i d'atenció extrahospitalària (Unitat de Diagnòstic Ràpid, Unitat d'Alcoholologia i addiccions, Hospital Sagrat Cor, Hospitalització Domiciliària ...)

Residents de tercer i quart any

- Dominar el maneig inicial del pacient crític.
- Dominar les indicacions i el maneig de la ventilació mecànica no invasiva.
- Dominar la indicacions de la ventilació mecànica invasiva.
- Saber realitzar correctament una reanimació cardiopulmonar avançada.
- Conèixer i aplicar correctament la indicació limitació de l'esforç terapèutic i futilitat en l'atenció mèdica, els documents de consentiment informat i les voluntats anticipades.
- Dominar i utilitzar correctament els circuits d'atenció interna d'urgències (circuit d'agressions sexuals, unitat de dolor toràcic ...) i els dispositius d'ingrés i d'atenció extrahospitalària (Unitat de Diagnòstic Ràpid, Unitat d'Alcoholologia i Addiccions, Hospital Sagrat Cor , Hospitalització Domiciliària ...)

Pneumologia

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: Consultes externes i centres de primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

Locomotor

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: Consultes externes i centres de primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

R2

Endocrinologia

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: Hospital de dia i Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

Neurologia

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada i consultes externes.

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

Digestiu

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

Dermatologia

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: Centres de primària amb atenció especialitzada i consultes externes

OBJECTIUS

1. Coneix la descripció de les lesions elementals i les alteracions cutànies més prevalents per regions anatòmiques
2. Gestiona el diagnòstic de les lesions cutànies
3. Prescripció i ús adequat del medicament
4. Coneix i aplica els procediments tècnics inherents a la rotació
5. Coneix i aplica les activitats preventives en: Malalties de transmissió sexual i càncer
6. Maneja els criteris de derivació del pacient

Salut Mental

Duració rotació: 2 mesos

Lloc realització: CSMA Hospital Clinic, Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

R3

Pediatría

Duració rotació: 3 mesos

Lloc realització: 2 mesos als centres de Pediatría de Primària Pediatría CAPSBE i CAPIBE i 1 mes a Urgències Hospital Sant Joan de Déu

OBJECTIUS

1. Abordar, manejar i tractar els principals problemes de salut en l'edat pediàtrica
2. Utilitzar i interpretar els mètodes de diagnòstic
3. Fer servir la terapèutica en l'edat pediàtrica
4. Fer servir les urgències pediàtriques més freqüents
5. Conèixer el maneig de les activitats preventives i dels controls periòdics de salut
6. Realitzar el suport familiar i psicosocial del nen amb patologies cròniques
7. Coneix els recursos pediàtrics del web.

Ginecologia i planificació familiar

Duració rotació: 2 mesos

Lloc realització: ASSIR Consultes de Atenció Primària i Consultes Externes.

OBJECTIUS

1. Sap fer el seguiment de l'embaràs de baix risc obstètric
2. Coneix i fa servir la morbiditat del puerperi. Conèixer els continguts i utilitat de l'Educació Maternal
3. Dona consell contraceptiu. Fer servir els anticonceptius hormonals, intrauterins i de barrera Conèixer i manejar les tècniques de cribratge del càncer de cèrvix i de mama, i signes d'alarma de càncer d'endometri i ovari
4. Adquirir habilitat en la realització de les exploracions bàsiques ginecoobstètriques
5. Aborda els problemes de salut relacionats amb el climateri
6. Atén les dones amb els motius de consultes més freqüents a l'àrea ginecoobstètrica

Rural

Duració rotació: 2 mesos

Lloc realització: Centres Rurals

OBJECTIUS:

1. Conèixer l'entorn geogràfic i el municipi.
2. Aprendre el funcionament intern, l'organització i l'estructura del consultori rural i de l'ABS.
3. Conèixer els recursos tècnics i personals del consultori.
4. Conèixer i participar en la gestió de l'agenda i de la burocràcia, sense suport administratiu.
5. Conèixer la cartera de serveis. La gestió de les proves complementàries i la relació amb l'atenció especialitzada de la zona.
6. La consulta mèdica diària en el consultori rural. L'ús dels recursos i dels coneixements. Els indicadors. Els objectius.
7. Participar en la relació amb les institucions municipals i associacions (farmàcia, ajuntament, associacions veïnals,...).
8. L'atenció a la urgència.

ROTACIÓ OPTATIVA

Duració rotació: 3 mesos (1 mes a R2 i 2 mesos a R3)

Lloc realització: als dispositius de la Unitat Docent

Pot fer rotació optativa dintre de les competències definides en el programa de l'especialitat i amb l'objectiu de complementar la formació rebuda

El resident té la possibilitat de realitzar una rotació externa d'un mes dintre de les rotacions optatives de R3, trobareu tota la informació a la pàgina web:

<http://www.udclinic-maternitat.cat/espai-del-resident/rotacions-externes.htm>

R4

PAL·LIATIUS

Duració rotació: 3 setmanes

Lloc realització: PADES

OBJECTIUS:

1. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i problemes de salut.
2. Abordatge de les situacions clíniques més prevalents de l'àrea de rotació
3. Utilitza les escales pertinents per a la valoració dels símptomes
4. Prescripció i ús adequat del medicament (maneig opioides)
5. Maneja les habilitats de comunicació amb el pacient i la família
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, certificats)
7. Maneja el diagnòstic, la terapèutica del procés de morir al domicili i el dol.

5. GUÀRDIES

Un total màxim de **649 hores anuals** per resident.

De R1 el 80% del temps de les guàrdies són hospitalàries i el 20% primària

De R2 el 60% del temps de les guàrdies són hospitalàries i el 40% primària

De R3 el 60% del temps són a primària i el 40% a l'Hospital i/o Serveis d'Emergències sanitàries.

De R4 el 80% del temps són guàrdies a primària i el 20% a l'Hospital.

6. CURSOS

6.1.- Esquema dels cursos del Pla de Formació

	PLA DE FORMACIÓ RESIDENTS UDMAFIC CLÍNIC-MATERNITAT	AREA	ENTITAT	DURADA/ hores	FORMAT
MIR1	Pla de Formació Transversal Acollida		UD+PFT		
	CURS INTRODUCCIÓ A LA MEDICINA FAMILIAR I COMUNITÀRIA	GLOBAL	UD	20	Presencial
	METODOLOGIA DOCENT AVALUATIVA	DOCENT	UD	1	Presencial
	SALUT COMUNITÀRIA	COMUNITÀRIA	ASP	20	ON-LINE
	APRENENTATGE AMB SIMULACIÓ DOLOR TORÀCIC I ABDOMINAL	CLÍNICA	SIMCLINIC	3	Presencial
	CURS RADIOPROTECCIÓ CARAM	CLÍNICA	DEP. SALUT		ON-LINE
	MANEIG DE MEDICAMENTS I ALTRES RECURSOS TERAPÈUTICS-PROA	CLÍNICA	UD	2	Presencial
	COMUNICACIÓ ASSISTENCIAL-2	COMUNICACIÓ	UD+PFT	12	Mixte
	INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL GENERATIVA	INNOVACIÓ	UD+PFT	5	Presencial
BIOÈTICA CLÍNICA I ASSISTENCIAL-2	BIOÈTICA	UD+PFT		Mixte	
MIR2	CAPACITACIÓ RESIDENTS A URGÈNCIES	URGÈNCIES I CLÍNICA	UD+PFT	8	Presencial
	CURS DE METODOLOGIA DE L'INVESTIGACIÓ	INVESTIGACIÓ	UD	100	Mixte
MIR3	CURS SUPORT VITAL AVANÇAT	URGÈNCIES I CLÍNICA	UD+PFT	45	Mixte
	TALLER HABILITATS PRÀCTIQUES EN ECOGRAFIA	CLÍNICA	UD	15	Presencial
	FORMACIÓ ICAM	CLÍNICA	ICAM	45	Presencial
	TALLER SIMULACIÓ AL PART	CLÍNICA	SIMCLINIC	3	Presencial
MIR4	TALLER ATENCIÓ A LA FAMÍLIA	AT. FAMÍLIA	UD	3	Presencial
	TALLER GESTIÓ CLÍNICA I PROJECTE DE QUALITAT	GESTIÓ I QUALITAT	UD	3	Presencial
	STANDARDS DE QUALITAT ASSISTENCIAL.	QUALITAT	UD	3	Presencial
	EDUCACIÓ GRUPAL I GRUPS PSICOEDUCTIUS. PROJECTE COMUNITARI	COMUNITÀRIA	UD	6	Presencial
	SEGURETAT DEL PACIENT	SEGURETAT	UD	3	Presencial
	VIOLÈNCIA DE GÈNERE	CLÍNICA	UD	6	Presencial
	MALALTIES PROFESSIONALS	LABORAL	UD	2	Presencial
	ATENCIÓ FINAL DE VIDA	CLÍNICA	UD	3	Presencial
TALLERS HABILITATS PRÀCTIQUES	CLÍNICA	UD	18	Presencial	

PFT: Pla de Formació Transversal

UD: Unitat Docent

ASP: Agència Salut Pública

7. SESSIONS

7.1.- Sessions Generals de Residents a l' Hospital

Són organitzades per la Comissió de Docència, tenen una periodicitat mensual i tracten de temes generals d'interès per als residents de les diferents especialitats. Les presentacions són gravades i incorporades a la Intranet de la Direcció de Docència perquè els residents que no puguin assistir a la sessió tinguin l'oportunitat de veure-les posteriorment:

<https://intranet.clinic.cat/?q=ca/direccio-docencia/documents/sessions-generals-de-residents>

Sessions clíniques en els serveis on estan rotant. Els residents tenen l'obligació d'assistir

7.2.- Sessions per Residents Específiques de MFIC R1-R2

(Veure informació a la www.udclinic-maternitat.cat)

Les sessions es realitzen el darrer divendres de cada mes. Trobareu més informació a

<http://www.udclinic-maternitat.cat/espai-del-resident/sessions.htm>

7.3.- Sessions per Residents als CAP's

Les sessions clíniques es realitzen diàriament de 14 a 15 hores, aquestes estan organitzades pels membres de l'equip. Els residents tenen l'obligació d'assistir i presentar durant els seus períodes de rotació en els centres al menys 2 sessions a l'any. Sessions Bibliogràfiques dels residents-tutors a cada centre amb la col·laboració de la Unitat de Recerca.

8. SISTEMA D'AVALUCIÓ

8.1- Avaluació SUMATIVA i FORMATIVA del resident

Les Unitats Docents de MFiC disposen d'un sistema d'avaluació continuada de les diferents rotacions dels metges residents, així com dels tutors d'atenció primària i hospitalaris a través d'entrevistes i de fulls d'avaluació.

Aquest sistema d'avaluació continuada ha progressat en els últims anys i s'han afegit mecanismes d'avaluació que pretenen tenir també un caràcter formatiu, i no únicament "sumatiu", introduint-se així el concepte d'avaluació o, més correctament, valoració formativa del qual es parla al següent apartat.

Actualment les eines d'avaluació són les següents:

8.1.1 Llibre del Resident (LEF)

El Llibre del Resident o de l'Especialista en Formació (LEF) és l'instrument que permet recollir elements que demostrin el procés d'aprenentatge i l'adquisició de competències, i estimula l'aprenentatge basat en l'autoreflexió. Recull els objectius de les diferents rotacions i ajuda a detectar mancances formatives. És d'utilització obligatòria.

Es l'eina que utilitza el tutor-resident per fer una valoració formativa al llarg de la seva residència.

Consta de 3 parts:

- Cronograma del període formatiu
- Guia de competències
- Activitats formatives obligatòries i optatives, com a instruments que permeten una valoració del progrés competencial del resident, una autoavaluació mitjançant els indicadors operatius de les àrees treballades i una autoreflexió.

El paper del/a tutor/a, tal com s'especifica a les seves instruccions, és tutoritzar i ajudar al/la resident a realitzar el portfoli docent. Això comporta que respecte a les activitats ha de:

- Decidir conjuntament amb el resident quines activitats es faran anualment i consensuar un calendari de realització.
- Ajudar a realitzar-les en cas que sigui necessari.
- Repassar el check-list de les competències i els fulls d'autoreflexió.
- Donar feed-back de les activitats realitzades facilitant l'autoreflexió del resident.

El Llibre del Resident tracta de desenvolupar un model competencial de formació basat en l'aprenentatge autònom i significatiu, incorporant al resident al seu procés d'ensenyament – aprenentatge.

8.1.2 Avaluacions que ha de realitzar el responsable de la rotació

El tutor responsable de cada rotació haurà d'emplenar el full d'avaluació quan el resident hagi finalitzat la rotació. Aquesta avaluació es realitza a través de l'enllaç “ notificació docència” que rebrà per correu electrònic.

8.1.3 Avaluacions que ha de realitzar el tutor d'Atenció Primària (AP)

El tutor d'AP avalua la rotació pel centre d'Atenció Primària a través de l'enllaç “notificació docència” que rebrà per correu electrònic al finalitzar la rotació el seu resident.

Al final del curs acadèmic, el tutor emplenarà “*l'informe anual del tutor*” a l'aplicatiu del Llibre del Resident.

Els residents poden sol·licitar les avaluacions del seu expedient (la nota global de les rotacions fetes). Els expedients són custodiats durant 5 anys i durant aquest període es pot donar informació al respecte.

Les avaluacions finals de cada any de residència estan disponibles al Llibre del Resident on-line.

8.2 Valoracions que ha de realitzar el resident

El resident haurà d'emplenar el formulari (Forms del drive) que trobarà a l'Espai resident de la web de la UD [en acabar cada rotació](#) . Quan s'acaba la rotació d'atenció primària el resident haurà d'emplenar un full específic per aquesta rotació. Trobareu els formularis específics a la pàgina web. <http://www.udclinic-maternitat.cat/>.

Aquesta valoració per part del resident permet detectar les mancances formatives de les rotacions i recollir propostes amb la finalitat d'introduir millores. L'avaluació del tutor té, a més, valor per a la seva re acreditació.

9. CERCADORS BIBLIOGRÀFICS

Tots els residents de l'Hospital Clínic tenen accés als recursos electrònics del CRAI (Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Recerca), i per tant a la Biblioteca, de la Universitat de Barcelona.

1. El Catàleg (http://cataleg.ub.edu/*spi) és l'eina principal per localitzar els recursos d'informació que el CRAI posa a la disposició dels seus usuaris.
2. El ReCercador (cra.ub.edu>Recursos d'informació>ReCercador +) ofereix un únic punt d'accés a diferents recursos electrònics. El CRAI està subscript a més de 5.700 revistes a text complet especialitzades en Medicina i Ciències de la Salut. També es poden consultar més de 60 bases mèdiques, entre les que es troben: PubMed, Web of Science, Scopus o Cochrane Library.

Condicions d'accés als recursos digitals:

Els residents poden accedir al text complet dels articles de les revistes electròniques i a les bases de dades de pagament subscrietes pel CRAI tant des dels ordinadors corporatius de l'Hospital com des del propi domicili. L'autenticació es realitza mitjançant un codi i contrasenya que es facilita als residents quan s'incorporen a la Unitat Docent.

10. RECERCA

10.1 Activitats de recerca

La Unitat de Recerca de CAPSBE vetlla perquè els MIR i EIR de la Unitat Docent assoleixin el màxim nivell competencial en el disseny i elaboració de projectes de recerca, lectura crítica de la literatura i redacció d'articles i comunicacions a congressos.

Disposa de projectes transversals amb finançament. Te en marxa projectes oberts a la implicació de tothom, i la voluntat de seguir construint el model professional d'excel·lència on l'autonomia professional sigui l'instrument pel desenvolupament de la Investigació i la Innovació, trets identitaris que ens diferencien.

Dona la possibilitat de rotació optativa per la Unitat de Recerca CAPSBE.

Competència en Recerca: aprenentatge longitudinal al llarg dels 4 anys de la residència en el cas de MIR i dels 2 anys en el cas IIR.

Estructura docent MIR en recerca:

- ✓ R1 Mòdul Introducció a la recerca. Sessió 1-2 h dintre del curs Introducció a la medicina d'Atenció Familiar i Comunitària
- ✓ R2 Curs Metodologia de la Recerca i elaboració projecte
- ✓ R3 Entrevista estructurada amb el Director de Recerca per avaluació continuada del Projecte de Recerca
- ✓ R4 Seguiment del Projecte de recerca per part de tutor-resident-Referent Recerca del centre. Abans de finalitzar s'avaluarà el projecte pel part del tutor dintre de l'avaluació anual del tutor i per part del referent de recerca com a part de l'avaluació de final de residència.

Oferim cada any als residents que finalitzen la seva formació una Beca Fi Residència MIR i una Beca Fi Residència EIR per desenvolupar un projecte de recerca durant 1 any.

10.2 Beca fi de residència

Des de l'any 2010, CAPSBE - Unitat Docent – Unitat de Recerca conjuntament ofereixen als MIR i EIR de darrer any de residència la possibilitat de continuar la seva estada als centres durant un any suplementari a la residència per dur a terme un projecte de recerca. Aquest projecte està finançat amb una dotació de 18.000 €, i és compatible amb el desenvolupament d'activitat assistencial. Podeu consultar la informació a la pàgina web.

<http://www.udclinic-maternitat.cat/i-d/beca-final-de-residencia.htm>

Disposem d'una adreça de correu electrònic específic que permet el contacte directe amb els membres de la Unitat de Recerca per tal de rebre suport i assessorament: recerca@clinic.cat

10.3 Programa de Doctorat i Tesis doctorals

Qualsevol resident que vulgui cursar estudis de doctorat disposa de la informació al lloc web <http://www.ub.edu/medicina/doctorat/programa-medicina/liniesderecerca.htm> o bé contactant per e.-mail a la següent adreça: recerca@clinic.cat

10.4 . Normativa de Recerca

Podeu trobar més informació anant a aquest enllaç:

http://intranet.capsbe.cat/recerca/normativa_recerca.html

Per qualsevol qüestió us podeu posar en contacte amb la secretaria de la Unitat

Docent:

- ✓ per mail unitat.docent@clinic.cat
- ✓ Per telèfon 932279924 (de dl a dv de 8 a 15h)
- ✓ Per telèfon 932275400 ext. 2004 (dimarts/dijous de 8 a 15h)